

Regionplantillæg nr. 128 med VVM-redegørelse

Østergård - Skunshavevej I/S
Brovst kommune

TEKNIK OG MILJØ

Maj 2004

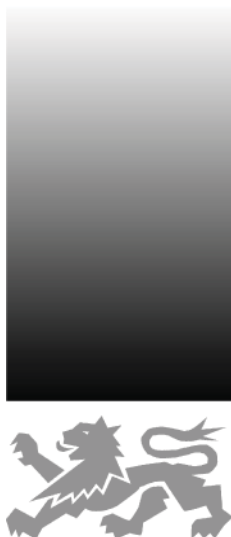
Registerblad

Titel : Regionplantillæg nr. 128 med VVM-redegørelse for husdyr-
bruget Østergaard-Skunshavevej I/S, Brevst Kommune

Udgiver : Nordjyllands Amt
Virksomhedskontoret
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

Journal nr. 8-50-12-21-803-0002-02

Dato: 11. maj 2004

Forord

Dette regionplantillæg med VVM-redegørelse er udarbejdet i samarbejde mellem Nordjyllands Amt, gårdejerne Dorte Bødcher Jensen, Jørgen Jensen og Niels B. Nielsen, repræsenteret af Landbonord. Tillægget til regionplanen, samt vurdering af redegørelsen er udarbejdet af Nordjyllands Amt og er at finde i et særskilt kapitel først i rapporten (del 1). Herefter følger VVM-redegørelsen, som er udarbejdet af Landbonord (del 2).

Nordjyllands Amt blev i foråret 2002 anmodet om at tilvejebringe det plangrundlag, der skal ligge til grund for at udvide en eksisterende kvægbedrift på "Østergaard-Skunshave I/S", Brovst Kommune. Udvidelsen vil bringe årsproduktionen op på 320 DE (dyreenheder). "Østergaard-Skunshave I/S" drives af Dorte og Jørgen Jensen samt Niels B. Nielsen. Dorte og Jørgen Jensen har bopæl på ejendommen.

Når et projekt bringer en husdyrproduktion op på flere end 250 DE skal det godkendes i såvel amtsrådet som kommunalbestyrelsen. Der skal foreligge et tillæg til regionplanen og en miljøgodkendelse. Grundlaget for regionplantillægget skal bl.a. være en særlig VVM-redegørelse – dvs. en Vurdering af virksomhedens Virkning på Miljøet.

Projektet har i oktober måned 2002 været fremlagt i en indledende, offentlig høring.

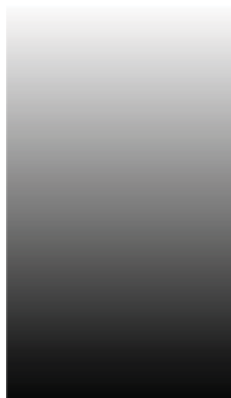
Amtsrådet vedtog den 11. november 2003 at offentliggøre forslaget til regionplantillæg i en 8 uger lang debatperiode. Samtidig blev Brovst Kommunes forslag til miljøgodkendelse offentliggjort. Liste F fandt den stigende ammoniakfordampning uacceptabel.

Debatperioden løb til og med januar 2004. I debatperioden kom der bemærkninger fra Skov- og Naturstyrelsen. Som følge af bemærkningerne er der foretaget tilføjelser til regionplantillægget. Der er således indsat ekstra kortbilag og en yderligere vurdering af forholdet omkring natur og habitatområder. Disse er herefter indgået i amtsrådets endelige vurdering af regionplantillægget. Amtet har vurderet, at ændringerne ikke har en

sådan karakter, at regionplantillægget skal fremlægges i en ny 8-ugers høringsperiode som forslag.

Regionplantillægget med tilhørende VVM-redegørelse ligger på amtets hjemmeside på Internettet www.nja.dk (regionplantillæg for landbruget).

Regionplantillægget blev vedtaget endeligt på amtsrådsmødet d. 11. maj 2004.

Indhold

Side

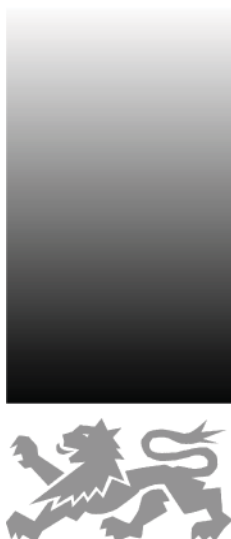
Del 1

Forord	3
Tillæg nr. 128 til Regionplan 2001	7
Retningslinie	7
Redegørelse.....	7
Områdets status i Regionplan 2001 for Nordjyllands Amt - med amtets vurdering af VVM-redegørelsen	9
Natur.....	9
Landskab og arealstatus	9
Økologiske forbindelser.....	9
Beskyttede naturtyper (§ 3-arealer).....	10
Forhold til habitatdirektivet og flora og fauna i øvrigt.....	10
Forhold til administrationsgrundlaget og regionplanen	12
Grundvand.....	12
Overfladevand.....	13
Kumulativ effekt	14
Kommentarer til projektet	15
Klagevejledning.....	17

- Bilag 1: Grundvandsforhold
- Bilag 2: Naturforhold
- Bilag 3: Husdyrtryk
- Bilag 4a: Internationale beskyttelsesområder
- Bilag 4b: Udpegningsgrundlag for habitatsområder
- Bilag 4c: Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder

Del 2

VVM-redegørelse

Tillæg nr. 128 til Regionplan 2001

Retningslinie

I Regionplan 2001 for Nordjyllands Amt indsættes som supplerende retningslinie:

- På landbrugsejendommen "Østergaard-Skunshavevej 1/S", Nørre Økse Engvej 71, Halvrimmen, Brovst Kommune, matr. nr. 16a m.fl. Nr. Økse by, Brovst, kan kvægproduktionen udvides, så den svarer til 320 DE (dyreenheder). De for projektet nødvendige bygningsanlæg, kan etableres som beskrevet i projektet. Projektet omfatter også et husdyrhold på 35 DE på ejendommen Skunshavevej 29 i Brovst Kommune. Udvidelsen er samlet på 355 DE.

Redegørelse

Retningslinien er en tilføjelse til Regionplan 2001 for Nordjyllands Amt. Retningslinierne har hjemmel i planloven. Den tilknyttede VVM-redegørelse er udarbejdet efter reglerne i *samlebekendtgørelsen* – Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999.

Retningslinjen er ikke til hinder for, at der senere kan foretages ændringer eller udvidelser på ejendommen. Hvis der skal ske ændringer i forhold til det projekt, som er behandlet i denne redegørelse, skal det forelægges Nordjyllands Amt, som vil screene det konkrete projekt for en eventuel VVM-pligt.

Husdyrbrug med en kapacitet på mere end 250 DE er omfattet af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 om særligt forurenende virksomheder.

Brovst Kommune kan meddele miljøgodkendelse af det ønskede produktionsanlæg, når det sker i overensstemmelse med dette regionplantillægs retningslinier og VVM-redegørelse.

Det er en forudsætning for regionplantillægget, at disse vilkår for udvidelsen af produktionen overholdes:

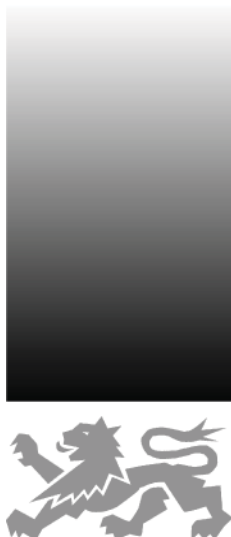
- Der må ikke ske en øget udvaskning af kvælstof fra rodzonen på dyrkede arealer i forhold til nuværende drift.
- Der skal være fosforbalance på 0 for bedriften som helhed, dvs. balance mellem tilført og fraført fosfor.

Da udvidelsen af produktionen udvides til mere end 250 DE kræves en tilladelse efter planlovens § 35 stk. 1, fordi ejendommen ændrer status fra "landbrug" til "landbrug med industriel karakter". Brovst Kommune er myndighed på området.

Projektet er udarbejdet på et harmonikrav på 2,3 DE/ha. Dette krav er en undtagelse i miljøbeskyttelsesloven og er gældende til 1. august 2004. Det almindelige harmonikrav er 1,7 DE/ha.

Projektet og dets virkninger på miljøet er beskrevet i VVM-redegørelsen.

Ansøger skal løbende kunne afgive dokumentation for udvaskningen fra rodzonen. Dette kan udarbejdes samtidig med sædskifte- og gødningsplanen for førstkomende dyrkningsår efter endelig godkendelse. Ved beregning af udvaskningen fra rodzonen kan beregningsprogrammet Simlilb benyttes. Programmet er udarbejdet på grundlag af Danmarks Jordbrugsforskningsrapport nr. 32: "Empirisk model til beregning af kvælstofudvaskning fra rodzonen", september 2000. Såfremt der fremkommer en nyere og bedre beregningsmodel kan denne, på kommunens foranledning, benyttes.

Områdets status i Regionplan 2001 for Nordjyllands Amt - med amtets vurdering af VVM-redegørelsen

Projektet

Dette projekt omhandler en samlet udvidelse på 355 DE. Dyrene er fordelt på to ejendomme henholdsvis på Nørre Økse Engvej 71 med 320 DE og på Skunshavevej med 35 DE. Ansøger ejer og driver begge ejendomme og projektet er ud over en udvidelse også en omplacering af dyrene mellem de to ejendomme.

Produktionsudvidelsen kan foretages i eksisterende bygninger. Men for at opfylde krav om opbevaringskapacitet skal der etableres en ny gyllebeholder vest for eksisterende byggeri. Ligeledes forventes der etableret en tilbygning på ca. 250 kvadratmeter.

Natur

Landskab og arealstatus

Det fremgår af redegørelsen (denne rapport's del 2) at udvidelsen vil kunne realiseres i eksisterende bygninger bortset fra, at der påregnes en tilbygning på ca. 250 m² i fremtiden. Landskabsbeskrivelsen er ligeledes at finde i redegørelsen.

Byggeriet vurderes ikke at medføre væsentlig indvirkning på det omgivende landskab. Ud fra en samlet vurdering er der ikke anledning til at optage retningslinier, der fastlægger bestemmelser for byggeriets udformning.

Kvægbrugets to ejendomme med dyrehold, gødningslagre samt alle udbringningsarealer ligger i område, der i regionplanen er udpeget som jordbrugsområde (regionplankort nr. 1, hovedstruktur).

Økologiske forbindelser

Kvægbruget har ingen arealer i områder, der i regionplanen er udpeget

som økologiske forbindelser (regionplankort nr. 7).

Beskyttede naturtyper (§ 3-arealer)

Ved besigtigelse er konstateret, at kvægbruget ikke omfatter arealer med beskyttede naturtyper. Nord for stalde og gødningslager på Nørre Økse Engvej 71 er der en mindre, tilgroet mose. Området omkring kvægbrugets to ejendomme med dyrehold rummer i øvrigt kun ganske få beskyttede naturtyper, alle kulturenge, vandløb, søer og moser. Nærområdet vurderes ikke at rumme beskyttede naturtyper, der er næringsfattige og særligt sårbare.

Udbringningsarealerne grænser direkte op til adskillige kilometer vandløb, alle grøfter, hvoraf 3,6 km er beskyttede vandløb.

Terrænforhold og beliggenhed af udbringningsarealerne vurderes ikke at udgøre særskilt risiko for overfladeafstrømning af udbragt gødning eller stærkt næringsbelastet vand til skade for vandløb og arealer med beskyttede naturtyper. Alle kvægbrugets arealer er opdyrket lavbund. Grøfterne er beskyttet af obligatoriske 2 m bræmmer. Fortsættelse af markdrift med omlægning, gødskning, behandling med plantebeskyttelsesmidler, dræning, o.a. forskriftsmæssige jordbrugsaktiviteter på kvægbrugets marker vurderes ikke at forringe aktuel tilstand af omkringliggende beskyttede naturtyper.

Nærmeste større sammenhængende naturarealer i området omkring kvægbruget er Ulvedybet, Oksholm Skov og Tranum Klitplantage, alle 3 til 5 km fra dyreholdet på Nørre Økse Engvej 71.

Beregning af ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre på de to ejendomme med dyrehold viser samlet stigning fra 1905 kg NH₃/år til 3877 kg NH₃/år ved udvidelsen. Omregnet til gødningseffekt svarer det til stigning fra 1569 kg N/år til 3193 kg N/år. Den samlede stigning dækker over fald i ammoniaktab fra dyreholdet på Skunshavevej og stigning i tabet fra stalde og gødningslager på Nørre Økse Engvej 71. Der er ikke modregnet reduktion i ammoniaktab fra løbende forbedring af udbringningsteknik.

Beregning viser, at kvægbrugets bidrag til luftbåren N-belastning af beskyttede naturtyper i nærområdet stiger ved udvidelsen. Størst stigning er beregnet for en næringsrig, tilgroet lille mose ca. 200 m nord for staldkomplekset på Nørre Økse Engvej 71. Kvægbrugets bidrag til luftbåren N-belastning er her beregnet at stige fra 1,6 til 3,2 kg N/ha/år. På tre andre udvalgte søer og moser omkring dyreholdet på Nørre Økse Engvej 71 er kvægbrugets bidrag meget beskedne og beregnet at stige i størrelsesordenen 0,1 til 0,3 kg N/ha/år. De beregnede belastninger skal sammenholdes med baggrundsbelastningen i Brovst kommune, der ifølge DMU er 16,9 kg N/ha/år. De beregnede stigninger i luftbåren N-belastning som følge af udvidelsen vurderes ikke at forringe aktuel tilstand af nærområdets beskyttede naturtyper og skove.

Forhold til habitatdirektivet og flora og fauna i øvrigt

Ingen af kvægbrugets arealer ligger indenfor NATURA 2000-område (internationalt naturbeskyttelsesområde). Nærmest ligger Ulvedybet, der er del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 1 og Ramsarområde nr. 7. Afstand-

en fra dyreholdet på Nørre Økse Engvej 71 til nærmeste del af fuglebeskyttelsesområdet er 1,8 km. Afstanden til nærmeste EF-habitatområde er ca. 4,1 km (EF-habitatområde nr. 15, der ligeledes omfatter Ulvedybet). I afstande af 7-8 km fra Nørre Økse Engvej 71 ligger nærmeste dele af NATURA 2000-områderne Ejstrup Klit og Egvands Bakker samt Lien med Underlien. Alle kvægbrugets arealer ligger i vandløbsopland til NATURA 2000-område i Limfjorden (Nibe Bredning, EF-habitatområde nr. 15 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 1 og Ramsarområde nr. 7). Bilag 4.a.

Af bilag 4.b. fremgår udpegningsgrundlag for EF-habitatområde nr. 15, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal samt udpegningsgrundlag for EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 1, Ulvedybet og Nibe Bredning.

Da kvægbruget ikke omfatter arealer indenfor NATURA 2000-områder vurderes ammoniakfordampning og tab af gødningsstoffer til vandmiljøet at være de relevante og potentielle påvirkninger af naturtyper og arter i NATURA 2000-områder.

Ammoniakfordampningen fra kvægbruget vurderes umiddelbart på grund af stor afstand at have marginale og ikke målbare effekter på naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for nærmeste NATURA 2000-områder.

Konsekvenser af tab af gødningsstoffer fra udbringningsarealer til NATURA 2000-området i Ulvedybet og Nibe Bredning er nærmere beskrevet i afsnittet Overfladevand. Relevante dele af udpegningsgrundlaget for NATURA 2000-området er naturtyperne sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand (1110), mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), kystlaguner og strandsøer (1150), større lavvandede bugter og vige (1160), vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand (1310) og strandenge (1330). Udpegningsgrundlaget omfatter tillige spættet sæl og en række ynglefugle- og trækfugle, mest relevant vurderes at være ynglefuglene havterne, splitterne og dværgterne samt trækfuglene sangsvane, knopsvane, pibeand og toppet skallesluger. Fælles for naturtyperne, der er udpegningsgrundlag, er at tilførsel af gødningsstoffer giver øget vækst af planktonalger, reduceret sigtedybde og forøget risiko for iltsvind. Det kan påvirke ålegræsset, der er både direkte fødekilde for nogle af de ovennævnte fuglearter og skjul/hæfteflade for småfisk og andre organismer, der igen er fødegrundlag for andre af ovennævnte fugle og havdyr. Da kvægbrugets tab af kvælstof og fosfor til vandmiljøet er beregnet at være hhv. uændret og faldende ved udvidelsen, forringes tilstand eller levevilkår for de nævnte naturtyper og arter ikke.

Samlet vurderes udvidelsen af kvægbruget derfor ikke at modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter i NATURA 2000-områder.

En række dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring kvægbruget. På baggrund af Faglig rapport nr. 322 fra DMU samt amtets øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være vandflagermus, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og bæklampret.

Udvidelsen vurderes at have en som minimum neutral effekt for de nævnte arter. For flagermusene gør det sig gældende både ved opretholdelse af græsmarker som åbne fourageringsarealer og en øget mængde insekter tilknyttet kvæget. En eventuel forekomst af spidssnudet frø vil i givet fald være favoriseret af opretholdelse af græsmarker på lavbund. Kvægbrugets arealer omfatter ikke højbund og vurderes konkret næppe at kunne være levested for markfirben. Udvidelsen vurderes ikke at indebære driftsmæssige ændringer på arealer langs vandløb, til skade for bæklampret.

På og umiddelbart op til kvægbrugets arealer er amtet ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor.

Udvidelsen vurderes ikke at forringe levevilkår for ovennævnte arter.

Forhold til administrationsgrundlaget og regionplanen

Med afsæt i amtsrådets administrationsgrundlag for VVM-pligtige udvidelser af husdyrbrug giver udvidelsen af kvægbruget ikke anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med regionplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

Grundvand

Ansøger har arealer i områder med begrænsede drikkevandsinteresser. Af amtsrådet beslutning den 9. april 2002 fremgår det:

- at for arealer i områder med begrænsede drikkevandsinteresser fastsættes der ingen særlige begrænsninger ud over de begrænsninger, der i forvejen må følge af lovgivningen.

Forvaltningen har følgende bemærkninger/tilføjelser til redegørelsen:

I afsnittet "Udvaskningsberegninger" er der i tabel 4.2 byttet om på værdierne. Der skulle have stået følgende:

Udvaskning før udvidelsen:		
Egen bedrift	69 kg N/ha	75 mg Nitrat/l
Aftaleareal		
Udvaskning efter udvidelsen:		
Egen bedrift	69 kg N/ha	75 mg Nitrat/l
Aftaleareal	48 kg N/ha	51 mg Nitrat/l

Udvaskningsberegninger

Følgende udvaskningsberegninger er udarbejdet af ansøger:

Udvaskningsberegninger for den eksisterende produktion viser:

- at udvaskningen for ansøgers egne arealer i område med begrænsede drikkevandsinteresser er 75 mg nitrat/l i det vand, der forlader rodzonen.

Udvaskningsberegningerne for den ansøgte udvidelse viser:

- at udvaskningen for ansøgers arealer i område med begrænsede drikkevandsinteresser er 75 mg nitrat/l i det vand, der forlader

rodzonen.

- at udvaskningen for gylleaftaler i område med drikkevandsinteresser er 51 mg nitrat/l i det vand, der forlader rodzonen.

Sammenholdes disse oplysninger med administrationsgrundlaget fra den 9. april 2002 og regionplanens retningslinie 6.1.7 vurderes det, at der ikke er grundlag for at stille vilkår til driften af arealerne i område med drikkevandsinteresser.

Overfladevand

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Nørre Økse Kanal og Jægerum Kanal, som begge afvander til Limfjorden. Nørre Økse Kanal udmunder i Ulvedybet med afløb til Gjøl Bredning. Jægerum Kanal er en del af Vilbæksminde Kanal-systemet, som udmunder i Nibe Bredning.

Nedstrøms arealerne er Nørre Økse Kanal i regionplanen målsat som Karpefiskevand (B3) med forureningsgrad II-III. Målsætningen var ikke opfyldt ved tilsyn i 2002.

Nedstrøms arealerne er Jægerum Kanal i regionplanen målsat som Karpefiskevand (B3) med forureningsgrad II-III. Målsætningen var opfyldt ved tilsyn i 2002.

Ulvedybet har i regionplanen skærpet målsætning i form af Naturvidenskabeligt interesseområde (A1) og er en del af internationalt beskyttelsesområde (EF-Habitatområde nr. 15, EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 1 og Ramsarområde nr. 7). Ulvedybet er målsat med sommer-sigtdybde > 1,0 meter. Målsætningen var ikke opfyldt ved tilsyn i 2002. Det skyldes for stor tilførsel af næringsstoffer fra de dyrkede arealer.

Nibe og Gjøl Bredninger har skærpet målsætning og er en del af internationalt beskyttelsesområde (EF-Habitatområde nr. 15, EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 1 og Ramsarområde nr. 7)

Tilstanden i Limfjorden opfylder i dag ikke målsætningen pga. for store tilførsler af næringsstofferne kvælstof og fosfor. De store tilledninger medfører dårlige miljøforhold i fjorden, bl.a. er der meget ringe sigt som følge af stor produktion af planktonalger med risiko for iltvind til følge.

Det vides endnu ikke, hvor meget belastningen af Limfjorden skal reduceres, før målsætningen kan opfyldes. Derfor stilles der kun krav om, at kvælstofudvaskningen ikke må øges og at der skal være fosforbalance på udbringningsarealerne.

Beregninger viser, at den arealvægtede kvælstofudvaskning fra rodzonen giver en gennemsnitlig udvaskning på 69 kg N/ha i før-situationen og 68 kg N/ha i efter-situationen.

Kvælstofbelastningen af Limfjorden fra virksomheden er beregnet til knap 3,5 ton N/år før og godt 3,6 ton N/år efter udvidelsen. Belastningen fra virksomheden svarer til, at arealbidraget til vandløb stort set er uændret på ca. 20 kg N/ha.

Der er et fosforoverskud på 8,5 kg P/ha på ejendommen i den nuværen-

de drift. Efter udvidelsen er der et underskud på 1,8 kg P/ha på ejendommen.

I forhold til administrationsgrundlaget fra 9. april 2002 er kravene for hhv. kvælstof og fosfor opfyldt for denne virksomhed.

Kumulativ effekt

Bilag 3 viser en illustration af husdyrtrykket i området omkring "Østergaard-Skunshave I/S".

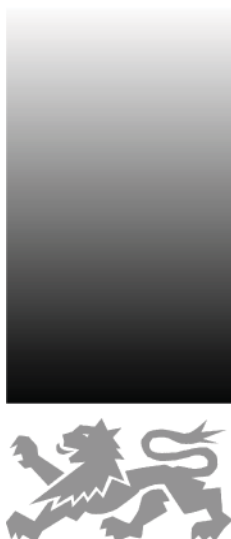
Bilaget er udarbejdet på basis af det centrale husdyrregister samt gældende harmonikrav.

Det bemærkes, at der er visse usikkerheder vedrørende data fra det centrale husdyrregister, idet disse ikke er ajourført i ønskeligt omfang. Således er den løbende strukturtilpasning i landbruget (afvikling/udvikling i husdyrholdet) usikkert oplyst.

Med baggrund i bl.a. oplysninger fra det centrale husdyrregister vurderer amtet, at udvidelsen ikke – alene eller sammen med bidrag fra andre kendte ammoniakudviklinger – vil øge den samlede luftbårne kvælstofbelastning i området i uacceptabelt omfang.

Indtil specifikke kriterier er fastsat i regionplanen vil det imidlertid med det nuværende videngrundlag ikke være muligt at vurdere en kumulativ (dvs. ophobende) effekt af projektets udledning af næringsstoffer i forhold til Limfjorden og grundvandet.

Regionplanen vil på dette punkt skulle sætte specifikke mål for den acceptable udledning af næringsstoffer i et givet område til recipient og/eller grundvand. Indtil sådanne mål foreligger, vil det af amtsrådet i april 2002 vedtagne administrationsgrundlag danne rammerne for det enkelte projekts udledning af næringsstoffer.

Kommentarer til projektet

Idéfasen

Der er ikke indkommet ideer eller forslag til projektet i den indledende offentlige høring.

Debatfasen

Skov- og Naturstyrelsen har bemærket, at regionplantillægget mangler oplysninger om planens forhold til internationale habitatområder herunder en beskrivelse af, for hvilke arter og naturtyper nærliggende habitatområder er udpeget. Styrelsen gør samtidig opmærksom på, at antallet af dyreenheder der udvides med, ikke fremstår tydeligt og grundlaget hvorpå harmoniareale er opfyldt er efter en undtagelse i lovgivningen, der kun gælder frem til august 2004.

Amtets bemærkninger til indkomne indsigelser

Som følge af de indkomne bemærkninger fra Skov- og Naturstyrelsen er der foretaget en række tilføjelser til regionplantillægget. Der er således indsat et ekstra kortbilag, der viser anlæggets placering i forhold til de nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder.

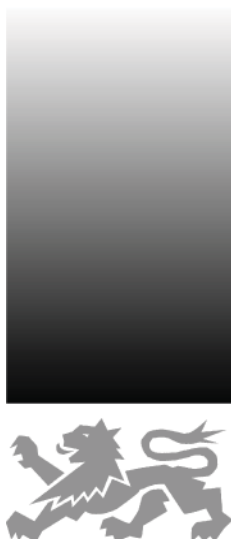
Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er Ulvedybet, der er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 1 og Ramsarområde nr. 7 og EF-habitatområde nr. 15. Nærmest liggende NATURA 2000-områder er Ejstrup Klit og Egvands Bakker samt Lien med Underlien. Alle arealer ligger i vandløbsopland til NATURA 2000-område Nibe Bredning, som er EF-habitatområde nr. 15 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 1 og Ramsarområde nr. 7.

Udpegningsgrundlaget for disse områder fremgår af et ekstra bilag. Der er desuden tilføjet en supplerende vurdering af projektets konsekvenser for de nævnte områder. De supplerende kortbilag vurderes endvidere at opfylde behovet for oversigtligt kortmateriale.

Det samlede antal dyreenheder, der indgår i projektet er synliggjort i retningslinjen i regionplantillægget. For at fremhæve at harmoniarealer er beregnet ud fra en undtagelse i lovgivningen, er dette tilføjet i redegørel-

sen.

Amtet har vurderet, at ændringerne ikke har en sådan karakter, at regionplantillægget skal fremlægges i en ny 8-ugers høringsperiode som forslag.

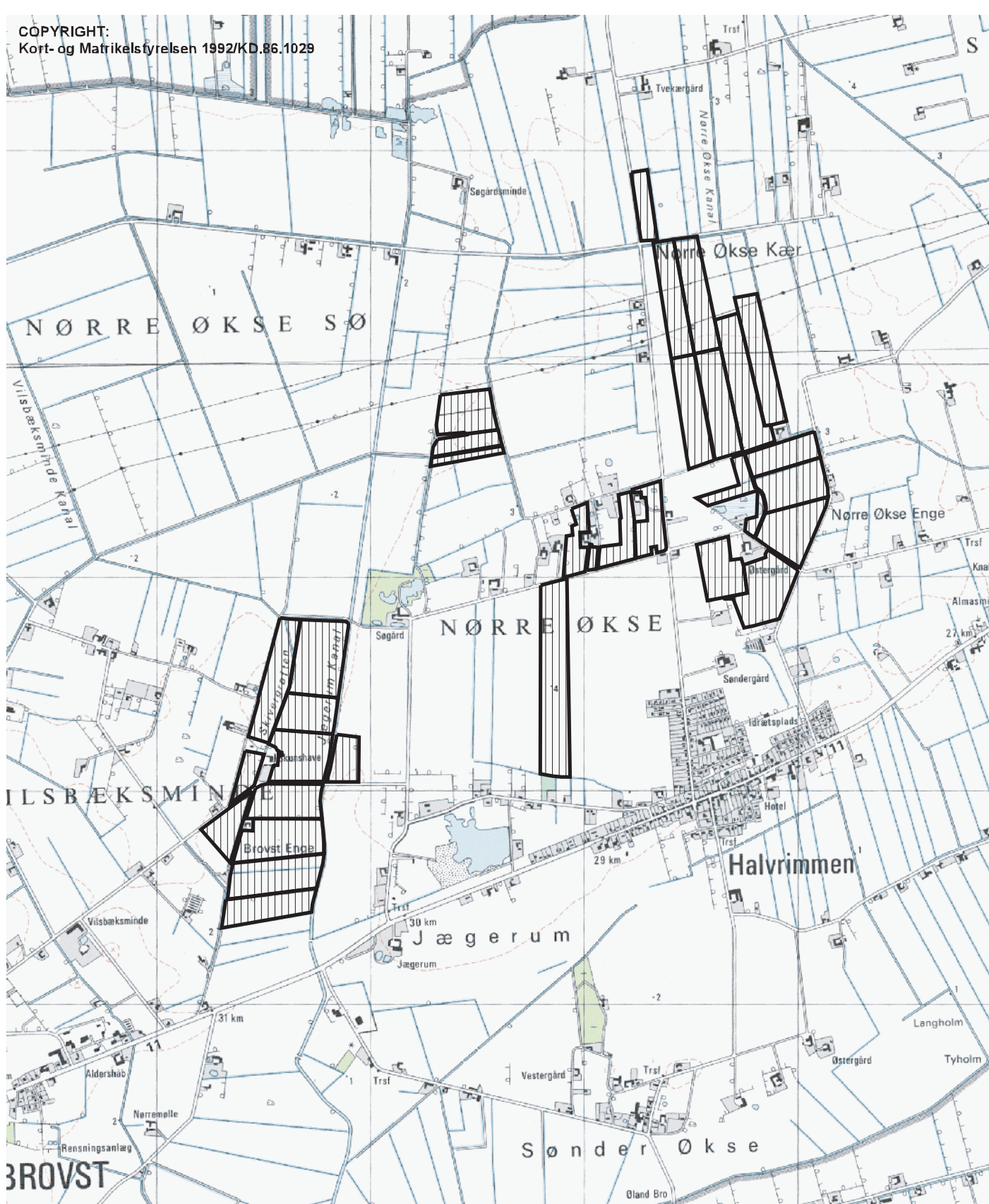
Klagevejledning

Regionplantillægget vil ligge på amtets hjemmeside på internettet www.nja.dk ("Regionplan" / "Vedtagne regionplantillæg"). Der vil ske en offentliggørelse af forslaget i den lokale ugepresse. Særlige adressater, herunder ansøger, kommune m.fl. vil få tilsendt en trykt version. Herudover vil tillægget kunne rekvireres i fotokopi hos Nordjyllands Amt.

Det nu vedtagne endelige regionplantillæg, vil, efter reglerne i planloven § 58, kunne påklages med hensyn til retlige forhold i regionplantillægget. Det vil sige, at der kan klages over spørgsmål om planens lovlighed, herunder om den er blevet til på en korrekt, lovlig måde. Der kan derimod ikke klages over planens hensigtsmæssighed.

Med godkendelsen af regionplantillægget meddeler amtsrådet VVM-godkendelse til produktionsudvidelsen efter § 8 i bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 ("samlebekendtgørelsen"). Klage over regionplantillægget og VVM-godkendelsen skal ske til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, evt. e-mail nkn@nkn.dk. En klage skal modtages i nævnet senest 4 uger fra datoen for offentliggørelsen.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en eventuel klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet sender en opkrævning på 500 kr. til den, som har indsendt klagen og nævnet begynder ikke at behandle en klage, før gebyret er modtaget. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen. Vejledning om gebyrordningen kan ses på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Østergård -Skunshavevej I/S, Nørre Økse Engvej 71, Brovst.

Udbringningsarealer

 8-50-12-21-803-0002-02

Drikkevandsområder

 Områder med særlige drikkevandsinteresser

 Nitratfølsomme områder

Indvindingsoplande

 Indvindingsoplande for vandværker

Kort:

28

Jour. nr.:

8-50-12-21-803-0002-02

Bilag:

1

DGU nr.:

Udf. af:

CHR/BCA

UTM:

E: 535691

Dato:

28.8.03

UTM:

N: 6331243

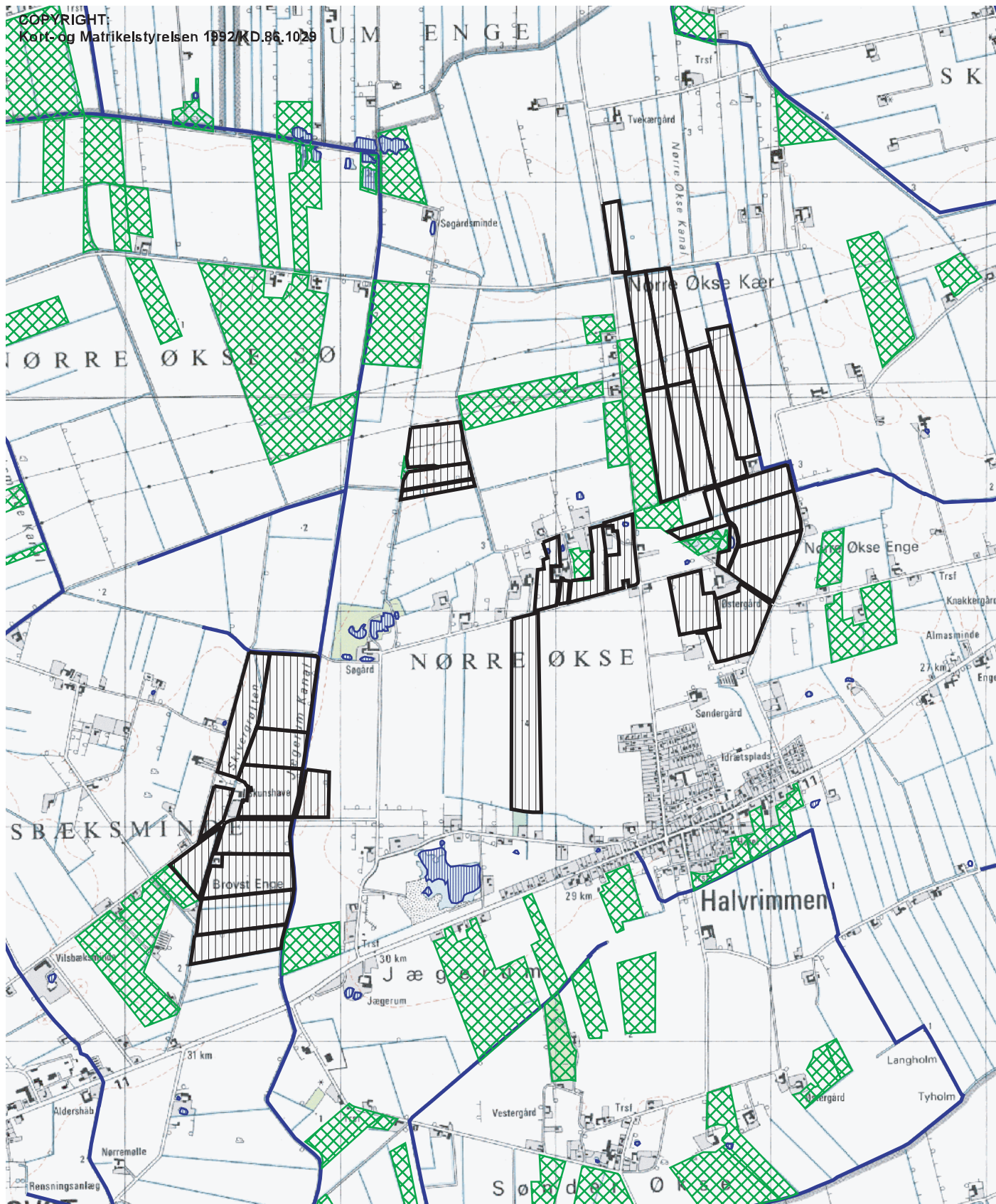
Rev.:

Mål:

1: 25.000

Udsnit af Kort- og Matrikelstyrelsens kort/flyvefotografier
er gengivet med Kort- og Matrikelstyrelsens tilladelse.
Kort- og Matrikelstyrelsen 1992/kd 86 1029

Østergårds - Skunshavevej I/S, Nørre Økse Engvej 71, Brovst.

Udbringningsarealer

8-50-12-21-803-0002-02

Beskyttet natur - Vejledende registrering 1995

Lavbund: Mose, Kultureng, Natureng og Strandeng

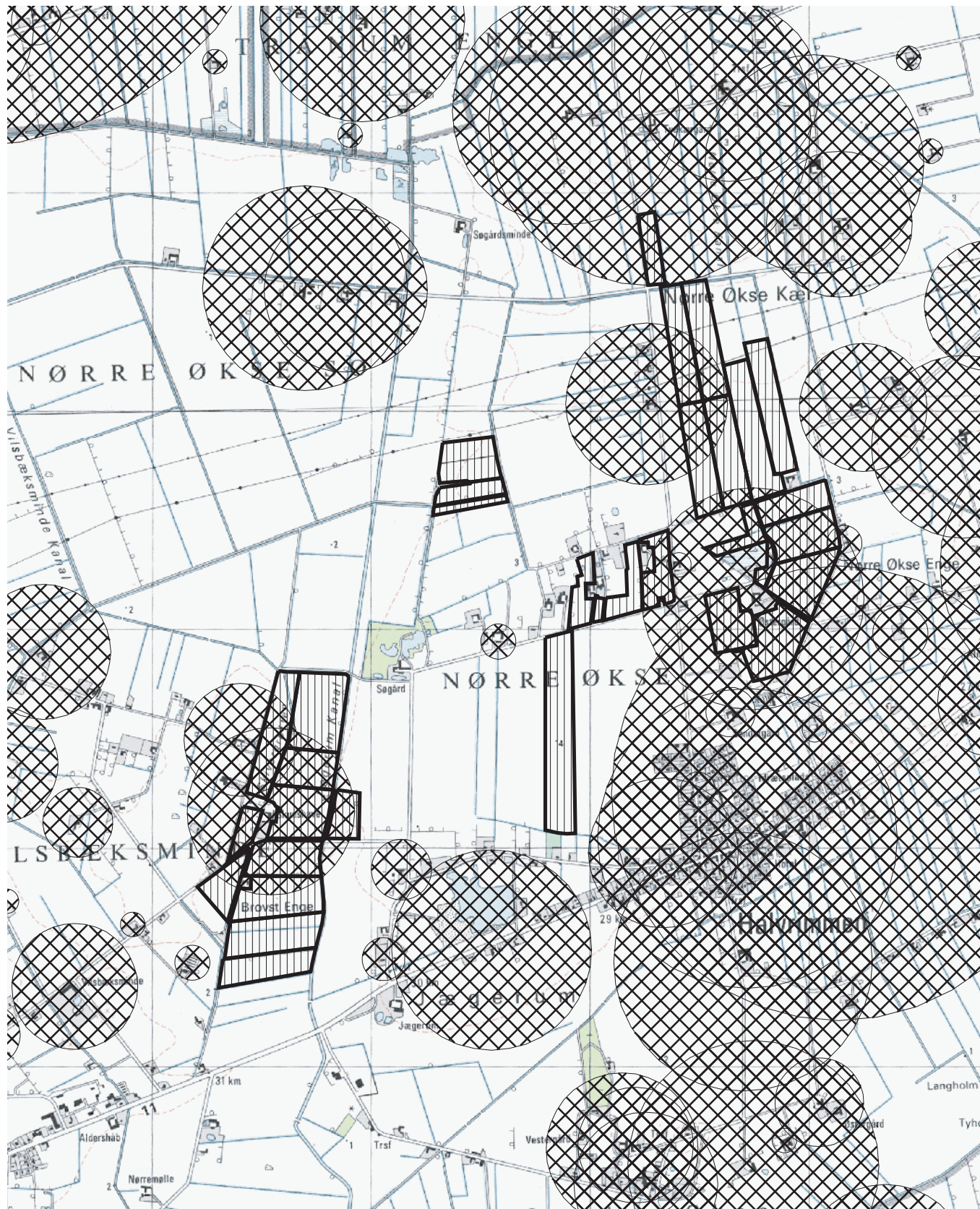
Højbund: Hede & Overdrev

Sø

Vandløb

Områder med beskyttet natur i tilknytning til udbringningsarealerne er udpeget ved besigtigelse, øvrige områder med beskyttet natur er jvf. vejledende registrering 1995.

Kort:	28	Jour. nr.:	8-50-12-21-803-0002-02
Bilag:	2	DGU nr.:	
Udf. af:	CHR/BCA	UTM:	E: 535691
Dato:	28.8.03	UTM:	N: 6331243
Rev.:		Mål:	1: 25.000

Østergård - Skunshavevej I/S, Nørre Økse Engvej 71, Brovst.

Udbingningsarealer

Husdyrtryk

Kort:	28	Jour. nr.:	8-50-12-21-803-0002-02
Bilag:	3	DGU nr.:	
Udf. af:	CHR/BCA	UTM:	E: 535691
Dato:	28.8.03	UTM:	N: 6331243
Rev.:		Mål:	1: 25.000

Østergård-Skunskhavn I/S, Nørre Økse Engvej 71, Brovst Kommune.

 Udbringningsarealer

Internationale beskyttelsesområder

 Habitatsområder

 Fugle- og ramsarområder

Jour. nr.:

8-50-12-21-803-0002-02

Kort:

1217 II SV

Bilag:

4a

Mål:

1: 150.000

Udf. af:

CHR/dlg

Dato:

11.03.04

Rev.:

Udsnit af Kort- og Matrikelstyrelsens kort flyvefotografier
er gengivet med Kort- og Matrikelstyrelsens tilladelse.
Kort- og Matrikelstyrelsen 1992/kd 86.1029

15	Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal	1065	Hedepletvinge (<i>Euphydryas aurinia</i>)
		1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
		1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)
		1528	Gul stenbræk (<i>Saxifraga hirculus</i>)
		1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
		1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
		1150	*Kystlaguner og strandsøer
		1160	Større lavvandede bugter og vige
		1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
		1330	Strandenge
		1340	* Indlands saltenge
		3260	Vandløb med vandplanter
		4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
		5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
		6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
		6230	*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
		6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
		7220	*Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
		7230	Rigkær
		9110	Bøgeskove på morbund uden kristtorn
		9190	Stilkegeskove og krat på mager sur bund
		91E0	*Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Natura2000.
Udpegningsgrundlag for habitatsområder.

Jour. nr.
8-50-12-21-803-0002-02

Kort: Bilag: 4b

Mål:

Udf. af: CHR/dlg

Dato: 11.03.04 Rev.:

1	Ulvedybet og Nibe Bredning	klyde (<i>Recurvirostra avocetta</i>), havterne (<i>Sterna paradisaea</i>), splitterne (<i>Sterna sandvicensis</i>) og dværgterne (<i>Sterna albifrons</i>)	sangsvane (<i>Cygnus cygnus</i>), knopsvane (<i>Cygnus olor</i>), grågås (<i>Anser anser</i>), kortnæbbet gås (<i>Anser brachyrhynchus</i>), pibeand (<i>Anas penelope</i>), krikand (<i>Anas crecca</i>), taffeland (<i>Aythya ferina</i>), troldand (<i>Aythya fuligula</i>), hvinand (<i>Bucephala clangula</i>), toppet skallesluger (<i>Mergus serrator</i>), stor skallesluger (<i>Mergus merganser</i>) og blichøne (<i>Fulica atra</i>).
---	----------------------------	---	--

Natura2000.
 Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder.

Jour. nr.
 8-50-12-21-803-0002-02

Kort: Bilag:
 4c

Mål:

Udf. af:
 CHR/dlg

Dato: 11.03.04 Rev.:

Del 2

VVM-redegørelse

VVM-redegørelse for ”Østergaard-Skunshavevej I/S”

Udvidet kvægproduktion

Brovst kommune

8-50-12-21-803-0002-02

Forord

Amtet blev i maj 2002 anmodet om at tilvejebringe det plangrundlag, der skal ligge til grund for at udvide en eksisterende kvægproduktion til 355 dyreenheder (DE) på, "Østergaard-Skunshavevej I/S", omfattende ejendommene Nr. Økse Engvej 71, og Skunshavevej 29, 9460 Brovst, Brovst Kommune. Ejendommen tilhører Dorte Bødcher Jensen, Jørgen Jensen og Niels Bødcher Nielsen.

Dorte B. Jensen og Jørgen Jensen har bopæl på ejendommen Nr. Økse Engvej 71.

Udarbejdelsen af selve redegørelsen er foretaget af LandboNord. Vurderingen foretages af Nordjyllands Amt og miljøgodkendelsen udarbejdes af Brovst kommune. I den følgende redegørelse er der udarbejdet en beskrivelse af udvikelsen på Østergaard-Skunshavevej I/S.

Redegørelsen er udarbejdet af planteavlskonsulent Jørgen Evald Jensen og miljøtekniker Elin Jensen, LandboNord, Valdemarsgade 20, 9700 Brønderslev, tlf. 96242424.

LandboNord den 22. maj 2003

Indhold

VVM-redegørelse	4
1. Ikke-teknisk resumé	4
2. Beskrivelse af bedriften og produktionen.....	6
2.1 Placering og udformning	6
2.2 Husdyrhold og –produktion	6
2.3 Forbrug og afkast	7
3. Arealkrav og Harmoniregler	12
3.1 Miljøbeskyttelseslovens harmoniregler	12
3.2 Landbrugslovens arealkrav	12
4. Vurdering af bedriften, miljøforhold	13
4.1 Grundvand	13
4.2 Overfladevand	15
4.3 Natur	16
4.4 Landskab og vejtransport	18
5. Alternative løsninger og 0-alternativet	19
6. Eventuelle mangler i vurderingsgrundlaget	20

Bilagsfortegnelse

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Transportveje husdyrgødning.

Bilag 3: Afstand til naboer

Apendix

1. Kvælstofberegninger.
Fosforberegninger.

2. Oversigtsplan 1:25.000 – udbringningsarealer.

3. Ammoniakfordampningsberegninger.

VVM-redegørelse

1. Ikke-teknisk resumé

Østergaard-Skunshavevej I/S, Nr. Økse Engvej 71 og Skunshavevej 29 ved Niels Bøcher Nielsen og Dorte og Jørgen Jensen, har søgt Nordjyllands Amt og Brovst kommune om tilladelse til at udvide husdyrproduktionen. Udvidelsen af dyrehold vil kunne realiseres i eksisterende bygninger. Dog må der påregnes tilbygning af ca. 250 m² til rum for fuldfoderblander.

1. april 2000 indgik Niels Bøcher Nielsen og Dorte og Jørgen Jensen (N.B. Nielsen's datter og svigersøn) Østergaard-Skunshavevej I/S. Produktionen på daværende tidspunkt var 75 årskøer, 80 årsopdræt og 46 slagtekalve på Nr. Økse Engvej 71 svarende til 132 DE og en produktion på 40 årskøer, 55 årsopdræt og 25 slagtekalve på Skunshavevej 29, svarende til 75 DE. Denne produktion svarer samlet til 207 dyreenheder (DE).

Malkekvæg og opdræt blev samlet på Nr. Økse Engvej i nyopført løsdriftsstald og produktion af slagtetyre på Skunshavevej 29.

Produktionen ønskes udvidet til 210 årskøer inkl. opdræt og 105 produceret slagtekalve, svarende til 355 DE. Malkekvæg og opdræt på Nr. Økse Engvej 71 udgør 319,8 DE, og slagtetyre på Skunshavevej 29 udgør 35,2 DE.

Da det ansøgte husdyrhold overstiger 250 dyreenheder (DE), er udvidelsen forpligtet af reglerne for VVM. Amtet skal i denne forbindelse udarbejde et tillæg til regionplanen for anlægget. I tillægget findes en redegørelse, som beskriver Vurdering af Virkninger på Miljøet (VVM). Projektets godkendelse sker i et tæt samarbejde mellem Nordjyllands Amt, Brovst kommune, LandboNord og ejerne af Østergaard-Skunshavevej I/S.

Ejerne af Østergaard-Skunshavevej I/S er indstillet på i videst muligt omfang at begrænse de påvirkninger, som ejendommenes produktion kunne tænkes at have på natur, miljø, landskab og naboer til ejendomme og udbringningsarealer.

Østergaard-Skunshavevej I/S ligger 600 m nord for Halvrimmen i Brovst Kommune. Bedriftens udbringningsareal på 166,4 ha ligger i opland til Limfjorden, heraf er de 9,2 ha

aftaleareal. Bedriftens arealer ligger i områder med følgende udpegninger: Jordbrugsområde med begrænsede drikkevandsinteresser. En mindre del af udbringningsarealerne ligger i direkte forbindelse med Skivergrøften og Jægerum kanal - i oplandet til Limfjorden.

Udbringning af husdyrgødning foretages ved udlægning med slæbeslanger og nedharves straks efter udbringningen, hvor det er muligt.

I vurderingen af udvidelsen fandt man ikke en væsentlig ændring eller påvirkning af miljøet på Østergaard-Skunshavevej I/S. For udbringningsarealerne er der udarbejdet en beregning på udvaskningen af nitrat. Beregningen viser, at der ikke vil være en øget udvaskning af næringsstoffer til grundvandet efter udvidelsen.

Der er udarbejdet fosforberegning som viser balance efter udvidelsen.

Ligeledes vurderes det, at udvidelsen ikke vil få en målbar betydning for vandløb. Der er udarbejdet en beregning af ammoniakfordampningen fra bedriften. Det vurderes, at fordampning ikke giver anledning til nogen målbar forringelse af naturarealer i området.

Den nærmeste nabo til Østergaard – Skunshavevej I/S er beliggende ca. 70 m nord for ejendommen, ellers ligger der 6 ejendomme i en afstand af 270-480 m. På baggrund af denne afstand vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig ændring af støj-, lugt- og fluegener i forhold til den nuværende produktion på ejendommen. Ej heller vil en øget transport fra ejendommen i forbindelse med udvidelsen blive betragtet som værende til gene.

I projektets første offentlighedsfase var der ingen bemærkninger fra særligt interesserede i projektet.

Alternativer til udvidelsen på Østergaard – Skunshavevej I/S kunne være:

- Udvidelse af produktion på anden ejendom.
- Opkøb af anden ejendom med en produktion.
- Omlægning af ejendommens produktionsform.

Målsætningen for ejendommen er, at skabe en virksomhed, som også på længere sigt er overlevelsesdygtig. Derfor er en udvidelse nødvendig, for at bedriften kan give et tilfredsstillende økonomisk afkast.

Mulighederne for at omlægge produktionen til en anden produktionsform, er ikke et økonomisk muligt alternativ på nuværende tidspunkt, da udvidelsen af løsdriftsstalden kan foregå i eksisterende bygning med lavest mulige byggeomkostninger.

2. Beskrivelse af bedriften og produktionen

2.1 Placering og udformning

Østergaard–Skunshavevej I/S ligger ca. 600 m nord for Halvrimmen i Brovst kommune på adressen Nr. Økse Engvej 71, Halvrimmen.

Ejendommen består af den oprindelige murede 4-længede gård, carport og maskinhus. Den er i 2000 udbygget med løsdriftsstald, servicebygning med tankrum og malkestald samt stald til kælvnings- og sygebokse. Disse bygninger er i plastisolbehandlede stålplader med eternittag. Staldbygninger og maskinhus udgør tilsammen 4.500 m³.

Ejendommen ligger midt i et fladt åbent landskab med enkelte bebyggelser, der består af større og mindre landbrugs-ejendomme. 3,5 km syd for ejendommens bygningsanlæg løber Limfjorden, og ca. 8 km nord vest for løber kystlinien til Vesterhavet. Ejendommens arealer afvander til Limfjorden. Størstedelen af ejendommen ligger i et område, der i region-planen er udpeget som jordbrugsområde - bilag 1.

Til Østergaard-Skunshavevej I/S hører 147,91 hektar (ha). Næromgivelser præges i øvrigt af et fladt åbent landskab med store markfelter.

Nærmeste beboelse ligger ca. 70 meter nord for Østergaard-Skunshave I/S og tætteste bebyggelse ligger 600 meter syd for ejendommen (Halvrimmen).

Ejendommens byggemasse består i hovedtræk af stuehus, staldbygninger bestående af et bygningskompleks med 4 staldafsnit til kreaturer, servicefaciliteter med malkestald og tankrum, foderlade samt et maskinhus. 2 stk. gylletanke er placeret i tæt tilknytning til staldbygningerne.

Eksisterende bygningsanlæg er vist på bilag 1.

2.2 Husdyrhold og –produktion

Ejendommens produktion er mælkeproduktion og slagtetyre. Desuden udskiftes ca. 40% af kobesætningen årligt.

Besætningen på ejendommen Nr. Økse Engvej 71 var på ansøgningstidspunktet på 75 årskøer, 80 årsopdræt og 46 produceret slagtekalve. Besætningen på Skunshavevej 29,

var på ansøgningstidspunktet på 40 årskøer, 55 årsopdræt og 25 produceret slagtekalve. Den ansøgte udvidelse betyder, at besætningen på Nr. Økse Engvej 71 bliver på 210 årskøer og 210 årsopdræt (kvier fra fødsel til 28 mdr.). På Skunshavevej 29 bliver besætningen på 105 produceret slagtekalve med en afgangsvægt på ca. 400 kg.

2.3 Forbrug og afkast

Stof- og energimængder, der tilføres ejendommen for at opretholde produktionen, har betydning for de reststoffer og øvrige miljøbelastninger, som produktionsanlægget påfører omgivelserne. I tabel 2.1 ses en oversigt over de væsentligste elementer, der indgår i anlæggets ressourceregnskab.

Forbrug	Afkast
Vand	Husdyrgødning
Energi	Ammoniakfordampning
Foderstoffer	Kemikalier
Handelsgødning	Affald
Kemikalier	Spildevand
Medicin	Vejtransport
Såsæd	Støj
Pesticider	Lugt

Tabel 2.1: Anlæggets forbrug og afkast.

Forbrug

Vand

Ejendommens vandforsyning er fra Halvrømmen Vandværk. Det er anslået, at det årlige vandforbrug stiger fra 4.950 m³ til ca. 6.700 m³ efter udvidelsen af besætningen. Heraf anvendes 170 m³ til private formål.

Energi

Der forventes ikke en stigning af energiforbruget, da der ikke er varme i stalden. Opvarmning af beboelse sker ved varmegenvinding. Der bruges ikke olie til opvarmning.

Strømforbruget årligt er ca. 90.600 Kwh og der forventes kun en mindre stigning. Energiforbruget til maskiner er 23.800 liter dieselolie årligt, og forventes en mindre stigning til ca. 25.000 liter.

Foderstoffer

Der anvendes primært grovfoder dyrket på egen bedrift - efter udvidelsen øges grovfoder arealet med ca. 30 ha. Hertil kommer indkøbt foder - tabel 2.2.

Fodermidler	Før udvidelsen	Efter udvidelsen
-------------	----------------	------------------

Korn/majs/kraftfoder	570 tons	700 tons
Grovfoder	3500 tons	4600 tons

Tabel 2.2: Forbrug af fodermidler

Handelsgødning

Der indkøbes kun fosfor eller kali i form af handelsgødning, som start gødning til majsmarkene og NPK gødning til de arealer der ikke modtager husdyrgødning.

Der er hidtil ikke arbejdet med tiltag for begrænsningen af fosfor til omgivelserne. Men når det bliver rentabelt vil fodring ændres i takt med ny viden på området.

Der arbejdes løbende med tiltag for begrænsning af kvælstof til omgivelserne. Eksempelvis har gyllebeholderen i mange år haft flydelag af halm/naturligt flydelag og gylleudkørsel sker i dag med slæbeslanger/ nedfældning.

Medicin

Der benyttes kun medicin der er ordineret af dyrlægen. Der er lavet en aftale med dyrlægen om et månedlig besøg, hvor besætningen bliver gennemgået og medicinbehovet konstateres. Der benyttes derfor kun medicin i det omfang, det er nødvendigt.

Pesticider

Der forventes ikke et større forbrug af pesticider på ejendommen, da der ikke bliver ændret væsentligt på sædskiftet. Men der er gennem den seneste tid taget følgende tiltag for at minimere forbruget.

I vækstsæsonen besøges ejendommen af planteavlsskulent således, at der kun tildeles pesticider efter behov. Doseringen ved 1. sprøjtning er 1/2 - 1/3 af anbefalet dosering, og valget af sprøjtetidspunkt forsøges optimeret. Der sprøjtes ikke tæt på naturlige vandløb, søer, moser m.m.

Afkast

Gylleopbevaring og –udbringning samt opbevarelse og udbringning af dybstrøelse

Der arbejdes løbende med tiltag for begrænsning af kvælstof til omgivelserne. Eksempelvis kontrolleres gyllebeholdernes flydelag, og der suppleres efter behov med halm.

På Nr. Økse Engvej er der en opbevaringskapacitet på 3.040 m³ fordelt på 2 gyllebeholdere, fortank og gyllekanaler i staldene. På Skunshavevej 29 er der en gylletank på 800 m³ og gyllekummer i stald rummer ca. 200 m³

Samlet kapacitet for Østergaard-Skunshavevej I/S er på ca. 3.840 m³. Gylletankene er ikke overdækket, men der er etableret flydelag ved hjælp af halm/naturligt flydelag.

Efter udvidelsen til 355 DE vil den årlige husdyrgødningsproduktion være på 5.973 tons gylle. Forudsat den kontinuerlige produktion, kræver denne produktion som minimum en opbevaringskapacitet på 3.840 m³ (7,7 mdr. opbevaringskapacitet). Kapacitetskravet til den udvidede produktion kan med den eksisterende opbevaringskapacitet overholde Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om minimum 6 måneders opbevaringskapacitet (§8 stk. 1 og 2. Husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 877 af 10. december 1998 med senere rettelser).

Al gyllen udbringes med slæbeslanger/nedfældning, og der udbringes kun gylle når forholdene er optimale både med hensyn til afgrødestadium og vejret. Dette medfører en høj kvælstofudnyttelse pga. mindre ammoniakfordampning.

Der er en årlig produktion af 210 tons dybstrøelse. Dybstrøelsen udbringes hver forår umiddelbart før vækstsæsonen.

Ammoniakfordampning

Ammoniakfordampning forekommer fra flere kilder på ejendommen. Der må forventes en fordampning fra gylletankene, men denne vil være begrænset, da der er etableret flydelag på beholderne. En anden kilde, som også må betragtes som begrænset, er fordampning ved udbringning af gyllen. Dette foregår primært med slæbeslanger / nedfældning, og den generelle lovgivning foreskriver, at gyllen skal nedpløjes indenfor 6 timer. Den største kilde til ammoniakfordampning er staldsystemet. Der er naturlig ventilationssystem i ny løsdriftsstald, medens der er mekanisk undertryks ventilation i kalve- og ungdyrstalde.

I afsnittet om Natur er der udarbejdet beregninger på ammoniakfordampningen, og betydningen af denne på omgivelserne er beskrevet.

Kemikalier

Olie og kemikalieprodukter opbevares i henhold til gældende lovgivning.

Der er kun små mængder olie- og kemikalierester fra ejendommens drift. Disse afleveres til foderstoffene eller kommunal afleveringsordning.

Affald

Der er uge renovation på ejendommen, hvor almindeligt affald fjernes. Døde dyr afhentes af DAKA efter behov. Farligt affald som kemikalier og lignende afleveres til foderstofforretning eller kommunalt affaldsplads. Medicinrester, kanyler m.v. afleveres til dyrlægen.

Spildevand

Spildevand og vaskevand fra staldene føres til gyllebeholder, hvilket er i overensstemmelse med gældende lovgivning (§20 stk. 2 i Husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 877 af 10. december 1998 med senere ændringer). Spildevand fra beboelsen føres til trikstank med nedsivningsanlæg.

Vejtransport

I tabel 2.3 er transporten ad offentlig vej i forbindelse med driften angivet før og efter udvidelsen.

Art	Mængde / år		Kapacitet / læs	Antal transporter / år	
	Før udvidelse	Efter Udvidelse		Før udvidelse	Efter udvidelse
Levende dyr	120 stk.	200 stk.	Ca. 5/gang	24	40
Døde dyr, x %	10 stk.	15 stk.	1/gang	5-10	10-15
Indkøbte foderstoffer	570 t	700 t	Ca.20 t	29	35
Eget korn	40 t	40 t	10 t	4	4
Halm, minibigballer	400 stk.	500 stk.	20	20	25
Grovfoder	3500 t	4600 t	15	230	310
Gylle	2060 t	4460 t	15 t	138	298
Tankbil, mælk	- - -	1575 t	- - -	180	180

Tabel 2.3: Transporten for ejendommen ad offentlig vej. Antal kørte ture er 2 x det angivne.

En stor del af trafikken på ejendommen foregår internt uden brug af offentlig vej – bilag 2.

Støj

Støjkilder på ejendommen er den daglige brug af traktorerne samt transporten på ejendommen.

Brugen af traktorer i det daglige vil begrænse sig til dagtimerne. Transporten på ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet i marken samt efterårets høstarbejde.

Lugt

Den primære lugtkilde er lugten fra produktionen, der spredes via staldenes ventilationssystem. Periodiske lugtgener kan forekomme, når der pumpes gylle til og fra gylletankene,

når dybstrøelsesstalde tømmes og når der spredes gylle og dybstrøelse på markerne.

De periodiske lugtkilder betragtes som minimale, men lugten fra staldsystemet skal overholde visse krav som stilles i Miljøgodkendelsen.

3. Arealkrav og Harmoniregler

3.1 Miljøbeskyttelseslovens harmoniregler

I følge husdyrgødningsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002) må den samlede mængde af husdyrgødning på bedriften højst udgøre 2,3 dyreenhed pr. hektar pr. år. Dette svarer til 154,4 ha ved 355 DE. Der medregnes ikke arealer som ikke må tilføres gødning i henhold til anden lovgivning.

Til ejendommen er der 90,31 ha tilknyttet, hvoraf 86,07 ha kan benyttes til udbringning af husdyrgødning. Derudover drives Skunshavevej 29, Søgårdsvej 47, på henholdsvis 57,6 ha og 5,43 ha, hvoraf de 57,2, samt 5,43 ha kan benyttes til udbringning af husdyrgødning. Derudover drives 7,18 ha udlejet statsjord på Udholm. Desuden benyttes 9,17 ha gylleaftaleareal. Brak arealerne er fjernbrak.

Ejendommen har dermed et lidt større udbringningsareal (165,05 ha) end lovkravet.

3.2 Landbrugslovens arealkrav

Arealkravet er et krav til andel af egen jord for ejendomme med husdyrhold jævnfør bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav (bekendtgørelse nr. 128 af 22. februar 2000). Arealkravet stilles ud fra det beregnede harmoniareal. For produktioner, der overstiger 250 DE pr. år, skal arealkravet for de første 120 DE være 25% af harmoniarealet, for intervallet fra 121 til 250 DE er arealkravet 60% af det beregnede harmoniareal, og for produktionen over 250 DE er arealkravet 100% af det beregnede harmoniareal.

Arealkravet for ejendommen er 92,8 ha. Det forudsættes, at harmoniarealet er beregnet ud fra 2,3 DE/ha og de krav der hermed følger.

Til ejendommen Nr. Økse. Engvej ejes 86,07 ha udbringningsareal og på ejendommen Skunshavevej 29 ejes 57,2 ha. udbringningsareal. Det giver i alt 143,27 ha.

4. Vurdering af bedriften, miljøforhold

4.1 Grundvand

Beliggenhed

Ejendommens arealer ligger i et rimeligt sammenhængende område i forhold til bygningerne, hvilket har stor betydning for areal anvendelsen. De arealer der ligger længst væk, har et sædskifte der kræver mindre kørsel, som f.eks. afgræsning, majs med kun et slæt m.m., hvorimod de arealer der ligger tættest anvendes til slæt græs med mange slæt.

Udbringningsarealerne udgør 165,05 ha heraf er indregnet 9,2 ha gylleaftaleareal.

Jordboniteten er hovedsagelig PJB 2.

Vandindvinding

Alle udbringningsarealer ligger i et område med begrænsede drikkevandsinteresser.

Geologisk vurdering

I regionplanen er der udpeget 3 områdetyper indenfor grundvand og drikkevand; områder med begrænset drikkevandsinteresser; områder med drikkevandsinteresser og områder med særlig drikkevandsinteresser, der hver fastlægger de overordnede interesser i relation til beskyttelse imod forurening af hensyn til den fremtidige vandforsyning.

Herudover er der udlagt indvindingsoplande til de almene vandværker, som skal indgå i den fremtidige vandforsyning. Desuden er der udpeget nitratfølsomme indvindingsområder indenfor områder med særlig drikkevandsinteresser og udlagt indvindingsoplande. De nitratfølsomme indvindingsområder udpeges, hvor der er kendte nitratproblemer, eller hvor den geologiske beskyttelse i forhold til de betydende grundvandsmagasiner er ringe.

I områder med særlige grundvandsinteresser og i de udlagte indvindingsoplande er hensynet til grundvand prioriteret højere end arealanvendelser, der udgør en potentiel trussel mod grundvandet.

Udbringningsarealerne i nærværende sag ligger i områder, der i regionplanen 2001 er udpeget som områder med begrænset drikkevandsinteresser.

Derfor er der ikke lavet særskilt geologisk vurdering af beskyttelsesforholdene.

Udvaskning af kvælstof fra rodzonen

I følge Amtsrådet beslutning på mødet den 13. februar 2001, fastsættes der i områder med drikkevandsinteresser og i områder med begrænset drikkevandsinteresser, ingen begrænsninger ud over dem, der i forvejen må følge af lovgivningen. I de udbringningsarealer der er placeret i nitratfølsomme områder må der maks. udledes 60 mg nitrat fra rodzonen.

Udvaskningsberegninger

Beregninger på udvaskning af kvælstof fra rodzonen udarbejdes i regnearksprogrammet SimlIIb. (Empirisk model til beregning af kvælstof fra rodzonen, Danmarks Jordbrugsforsknings rapport nr. 32). Med modellen beregnes kvælstofudvaskningen fra den enkelte mark og for det enkelte år.

I de følgende beregninger er udnyttelsesgraden af husdyrgødning sat til 61,14 % inkl. eftervirkning før udvidelsen og 68,76 % efter udvidelsen. Udnyttelsesgraden er fastsat ifølge lovkravet i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og ændringen skyldes omlægning af procentandelen af dybstrøelse.

Sædskiftet på ejendommen ændres, der bliver fremover 30 ha mere grovfoder primært i form af slætgræs.

Udvaskningen af kvælstof før udvidelsen ligger på 75 mg nitrat/l i det vand der forlader rodzonen, hvilket svarer til 69 kg N/ha. Ejendommens sædskifte bibeholdes, dog med ca. 30 ha mere slætgræs til mere grovfoderproduktion. Samtidig bliver der en større produktion af husdyrgødning, som skal fordeles på markerne. Derfor vil gødningsforholdet i den fremtidige drift ændre sig til mere husdyrgødning og mindre handelsgødning. Den totale gødningsmængde (handelsgødning + husdyrgødning) vil være uændret og følge de gældende regler.

Udvaskningen for den fremtidige drift vil blive 75 mg nitrat/l i det vand, der forlader rodzonen, svarende til 69 kg N/ha. På gylleaftaleareal udgør udvaskningen 51 mg nitrat/l i det vand, der forlader rodzonen, svarende til 48 kg N/ha – se appendix 1.

Udvaskning før udvidelsen		
Egen bedrift	69 kg N/ha	75 mg Nitrat/l
Aftaleareal	48 kg N/ha	
Udvaskning efter udvidelsen		
Egen bedrift	69 kg N/ha	75 mg Nitrat/l
Aftaleareal	51 kg N/ha	51 mg Nitrat/l

Tabel 4.2 Oversigt over udvaskningen før og efter udvidelsen.

4.2 Overfladevand

Vandløb

Langt de fleste af udbringningsarealerne ligger i opland til Limfjorden. En del af udbringningsarealerne er oplande til Langeslund- og Nr. Økse kanal med udløb i Vejlen, andre arealer er oplande til Jægerum- og Vilbæksminde Kanal med tilløb til Vester Jægerum Kanal og videre til Limfjorden. Kanalerne er målsat som B3.

Terrænforholdene i området forventes ikke at stille specielle krav til gylleudbringning. Udspretningsarealerne ned til kanalerne er forholdsvis flade. Det betyder, at de generelle regler om 2 meter bræmmer er tilstrækkelige i denne situation.

For at reducere risikoen for overfladeafstrømning af næringsrigt vand må arealet indenfor de 2 meters dyrkningsfrie bræmmer om vandløbene ikke gødes. Der må heller ikke graves eller opretholdes render gennem de 2 meters dyrkningsfrie bræmmer.

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen viser samme udvaskning efter udvidelsen i forhold til før situationen. Det betyder, at kvælstofudledningen fra virksomheden til Limfjorden efter udvidelsen forbliver uændret.

Marine områder

Vandet fra arealerne ved Østergaard-Skunshavevej I/S, hvor der udbringes gylle og dybstrøelse, transporteres med Langeslund- og Nr. Økse kanal til Vejlen ved Gjøl Bredning og med Vilbæksminde Kanal til Jægerum Kanal og videre ud i Limfjorden. Limfjorden er i amtets regionplan målsat til bl.a. at kunne fungere som levested for et naturligt dyre- og planteliv og skal derfor sikres den bedst mulige kvalitet. Desuden er Limfjorden flere steder målsat som internationalt naturbeskyttelsesområde; EF-fuglebeskyttelsesområde, der også udgør en del af Ramsar område. Beskyttelses områderne ved Limfjorden ligger ca. 1,5 km syd øst for ejendommen. Hertil kommer et EU-habitatområde beliggende ca. 6,5 km

nord vest for ejendommen. Habitatområdet er placeret ved Jammerbugten.

FOSFOR udledningen fra Østergaard-Skunshavevej I/S er ændret i forhold til før og efter situationen ved at fosfor i handelsgødning er erstattet af fosfor i husdyrgødningen. Ligeledes indregnes nye fosfornormer i fodringen, således at sidste nye viden anvendes for at skabe balance på fosfor i marken.

	Før udvidelsen	Efter udvidelsen
Bortførsel af fosfor	3.472 kg P	4.563 kg P
Fosfor i husdyr gødn.	3.532 kg P	4003 kg P
Fosfor i handelsgødning	1.278 kg P	245 kg P
Fosfor balance	1.338 kg P	-315 kg P

Tabel 4.3 Oversigt over fosfor.

Der er således fosforbalance på ejendommen efter udvidelsen. Det vil sige, at den tilførte mængde fosfor er lig med bortført fosfor. Efter udvidelsen er det stadig nødvendigt at indkøbe fosfor til startgødning i majs markerne, for at opretholde et optimalt udbyttensniveau og dermed også en stor fosfor bortførsel med afgrøderne. Derfor indkøbes der stadig lidt fosfor i handelsgødning - se apendix 1.

4.3 Natur

Beskyttede naturtyper på bedriften

Bedriftens dyrkede arealer er ikke omfattet af nogen § 3 beskyttelse.

Beskyttede naturtyper i området i øvrigt

Der er ikke umiddelbart i nærheden af bedriften nogle større naturarealer. Der er dog umiddelbart nord for ejendommen et mindre udyrket areal der er beskyttet kultureng.

Tilstand og sårbarhed af beskyttede naturtyper

Ingen af de tilstødende beskyttede naturtyper vurderes at rumme plantesamfund, der er særligt sårbare for kvælstofbelastning.

Påvirkninger ved udvidelsen

Ved udvidelse af bedriften vil øget ammoniakfordampning fra specielt stalde og gylletanke kunne belaste naturligt næringsfattige arealer.

Beregningerne af størrelsen af ammoniakfordampningen fra bedriften, er baseret på normtallene i Danmarks Jordbrugsforsknings rapport nr. 36, 2001. Kvælstof, fosfor og kalium i husdyrgødning – normtal 2000. Belastningen af områdets

miljø følsomme naturarealer er beregnet ved hjælp af Jesper Bak's manual, udviklet af Danmarks Miljøundersøgelser (DMU). Modellen fodres med en række konkrete oplysninger om bedriften før og efter udvidelsen, væsentligst produktionsstype og beliggenhed af stalde, gylletanke og udbringningsarealer. Modellen tager hensyn til bl.a. klima, landskabets ruhed både mellem natur areal og produktionsanlægget og på selve natur arealet. Staldindretninger og praksis for gødningsopbevaring og udbringning.

Modelberegningen viser, at fordampningen fra stalde og gylletanke stiger fra 1.905 kg til 3.877 kg NH_3 /år. Det medfører, at ammoniak depositionen stiger med mellem 0,08 og 1,9 kg NH_3 /ha/år.

Beregningen er gennemført på 4 punkter udpeget af Nordjyllands amt. Punkterne ligger i en afstand fra ca. 200 nord for ejendommen til ca. 1500 m vest for ejendommen.

Den største stigning på 1,9 kg er på mosearealet umiddelbart nord for ejendommen.

Arealet er vurderet til ikke at være sårbart overfor kvælstoftilførsel.

Baggrundsbelastningen for området er på ca 17-18 kg NH_3 /ha/år - se apendix 3.

Alle vandløb på bedriften er skærmet mod dyrkede jorder ved enten beskyttede enge og overdrev eller obligatoriske 2 m bræmmer.

Begrænsning i påvirkning af natur

Ved hensigtsmæssig placering af braklægning kan etableres yderligere bufferzoner til beskyttelse mod gødningsstoffer og sprøjtemidler til vandløb og arealer med beskyttede naturtyper.

Med henblik på opretholdelse af naturtilstanden på bedriftens satses på god vedligeholdelse af læhegn, grøfter og lignende.

Forhold til habitatdirektivet

Ingen dele af bedriften er beliggende i internationale beskyttelsesområder. Ca. 2 km syd øst for ejendommen ligger et Ramsar område, men det er > 1000 m fra de nærmest beliggende udbringningsarealer.

Fredning

Ejendommen er ikke omfattet af nogen fredningsbestemmelser.

Naturbeskyttelseslovens §4

Der er ikke umiddelbart registreret fortidsminder på arealerne.

Naturbeskyttelseslovens §§16, 17 og 18

Der er ikke å-beskyttelseslinje på ejendommen.

Bedriftens bygninger ligger ikke inden for skov- byggelinje.

4.4 Landskab og vejtransport

Udvidelsen af dyreholdet kræver ikke nye staldbygninger, idet foderblandeplads i eks. stald indrettes med sengebåse som kan rumme den ansøgte udvidelse. Plads til foderblandere kan udføres som tilbygning til eks. løsdriftsstald. Arealanvendelsen ændres til større areal med grovfoder. Arealet med græs øges på bekostning af vinterhvede, og derfor vil der samlet set ikke være nogle betydende påvirkninger af landskabet omkring ejendommen. Landskabsmæssigt fremstår bygningskomplekset som et typisk landbrug med stuehus og driftsbygninger.

Der vil blive et større antal transporter af husdyrgødning til udbringningsarealer, indkøbt foder m.m. men det vurderes, at den eksterne transport på offentlige veje fortsat kan foregå uden afgørende trafikale gener.

4.5 Naboforhold

Nærmeste to naboejendomme er beliggende henholdsvis 73 m og 270 meter fra driftsbygningerne. Der er ingen samlet bebyggelse indenfor en afstand af 500 m. Det vurderes derfor, at støj, lugt og fluer ikke betragtes som værende til gene for naboerne. Der har ikke været problemer med klager fra naboer - bilag 3.

4.6 Andre forhold

For at reducere energiforbruget, er der installeret varmegenvinding i forbindelse med mælkekøling, ligesom rengøringsvand fra malkeanlæg bruges til rengøring af malkestald.

5. Alternative løsninger og 0-alternativet

0-alternativet

I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for udvidelse af produktionen. Med nogenlunde konstante afregningspriser og samtidig stigende omkostninger inden for de fleste områder skal der produceres stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal udvides.

Hvis en udvidelse ikke finder sted, vil det økonomiske grundlag for produktionen forsvinde, hvilket betyder, at en afvikling af produktionen reelt er påbegyndt.

Alternative løsninger

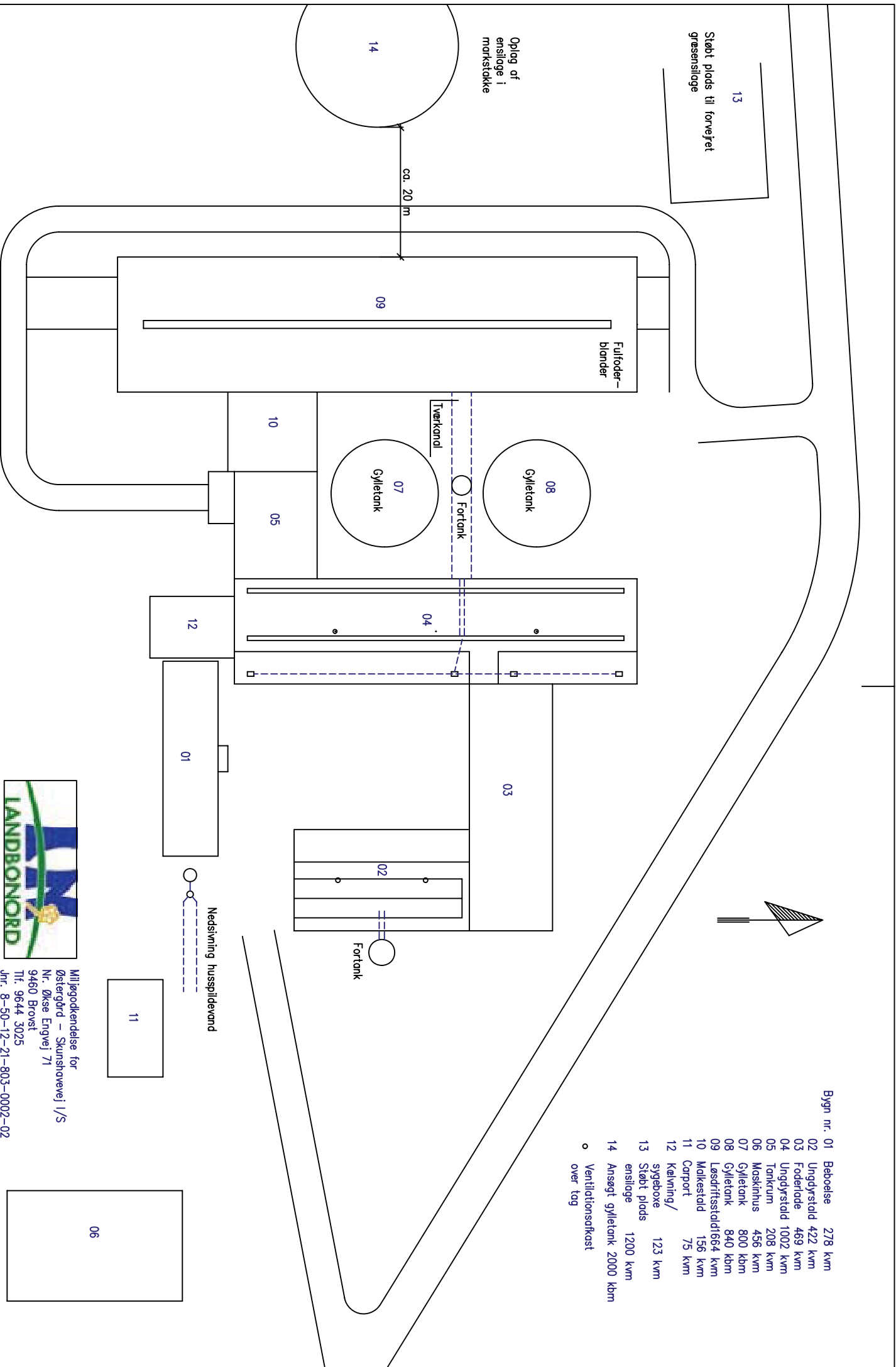
Et alternativt til udvidelsen på ejendommen kan være opkøb af anden ejendom, hvorpå en husdyrproduktion kan etableres. Men i en kvægproduktion er det meget uhensigtsmæssigt at have besætningen spredt på flere ejendomme. Kravet til indtjening betyder stadigvæk, at der er et behov for vækst.

Etablering af tekniske løsninger som eksempelvis forsøringsanlæg er ikke umiddelbart muligt da det vil kræve en meget omfattende renovering af eksisterende staldanlæg.

En anden mulighed er etablering af gylleseparationsteknik. Der er i øjeblikket ikke nogen økonomisk rentable løsninger der tilfredsstiller løsningen til et gårdanlæg.

6. Eventuelle mangler i vurderingsgrundlaget

Der kan ikke peges på nogle manglende oplysninger i det grundlag, som danner basis for vurderingerne. Udgangspunktet i redegørelsen er landmandens data samt amtets områdeudpegninger og datagrundlag.

- Bygn nr. 01 Beboelse 278 kvm
02 Ungdyrstald 422 kvm
03 Foderlade 469 kvm
04 Ungdyrstald 1002 kvm
05 Tankrum 208 kvm
06 Maskinhus 456 kvm
07 Gylletank 800 kbm
08 Gylletank 840 kbm
09 Læsdriftsstald 664 kvm
10 Malkestald 156 kvm
11 Corport 75 kvm
12 Kølning/sygeboxe 123 kvm
13 Støbt plads ensilage 1200 kvm
14 Ansøgt gylletank 2000 kbm
- Ventilationsafkast over tag

Miljøgodkendelse for
Østergård – Skunshovevej 1/S
Nr. Økse Engvej 71
9460 Brovst
Tlf. 9644 3025
Jnr. 8-50-12-21-803-0002-02
Situationsplan Nr. Økse Engvej
Mål 1:500, Tegn. nr. 10, Bilag nr. 1
20.05.2003 Ej Rev. 03.10.03

0 750 meter

"Østergaard-Skunshavevej I/S

J.nr. 8-50-12-21-803-0002-02

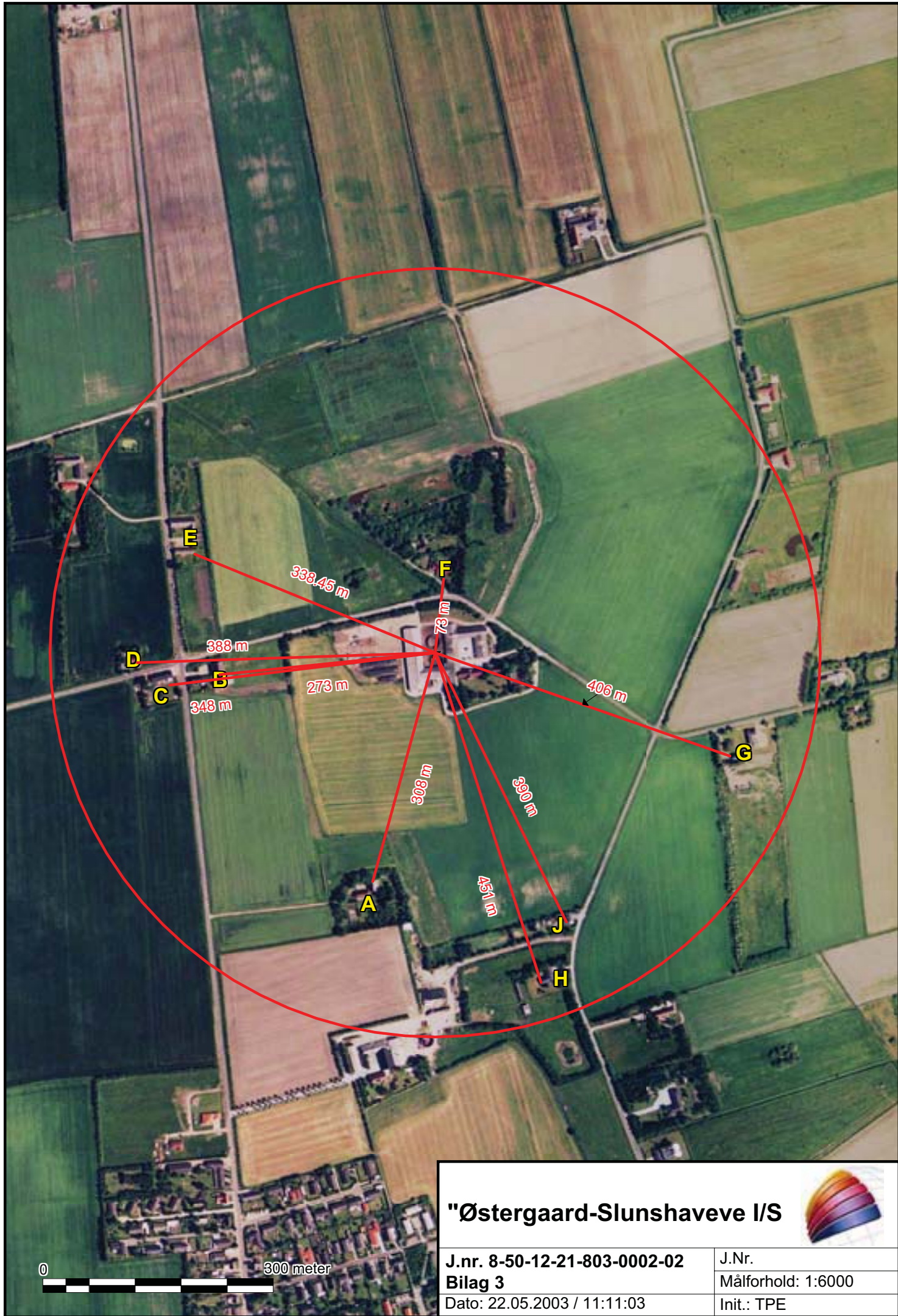
J.Nr.

Bilag 2

Målforhold: 1:15000

Dato: 22.05.2003 / 10:57:01

Init.: TPE

"Østergaard-Slunshaveve I/S

J.nr. 8-50-12-21-803-0002-02

J.Nr.

Bilag 3

Målforhold: 1:6000

Dato: 22.05.2003 / 11:11:03

Init.: TPE